

Előfizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.
Hirdetmények:
3 hasábos petítor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj 30 kr.
Nyiltér petítor 12 kr.

ZALAMEGYE

A lap
szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Bérmertelen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A Zalamegyei gazdaági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

81. Zalamegyei gazdasági egyesülettől.
1883.

Meghívó.

A Zalamegyei gazdasági egyesület f. 1883-ik évi április hó 8-án d. e. 9 órakor Zala-Egerszegen saját helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melynek tárgyai:

- 1.) az 1883-ik évi teendők sorrendjének részletes megállapítása;
- 2.) a Zala-Egerszegi kör iránt intézkedés;
- 3.) indítványok előterjesztése;
- 4.) folyó ügyek.

A közgyűlésre a t. tagok minél nagyobb számban megjelenni kértnek.

Zala-Egerszegen, 1883. március hó 30.

Haczkó Kálmán m. k. ügyvezető elnök.

Majláth György.

Megrendítő esapás sújtotta Magyarország bírói karát, Magyarország igazságszolgáltatását, parlamentális és társadalmi közéletét!

Majláth György az ország első bírája, a főrendiház elnöke, a magyar bírói kar atyja, felejtethetetlen s pótolhatatlan pártfogója, támasza, díszje és dicsősége, a közélet nagynevű fényes harcosa, az igazság megtestesült példányképe, a magyar bírói kar függetlenségének, a magyar igazságszolgáltatás jól felfogott érdekeinek minden körülmények között és bármivel szemben hévteljes és rettenthetlen védője, rendíthetetlen oszlopa — oly fényes élet után, iszonyu halállal mult ki: orgyilkos kéz oltotta ki nemes életét!

Elnemult az örök igazság tiszta ígét egy emberéleten át oly bátran, oly meggyőzően

„Zalamegye“ tárcája.

Páris, 1883. március hó.

Apróságok nagy dolgokról.

(A kik kenyeret kérnek. — Pénzes chezők. — A tüntetések bőségében — A dicső forradalom, s a mit nem szabad forradalomnak nevezni. — Izgalom napirendje. — Esplanade des Invalides. — Louise Michel exaltálva, annak uszálva, a mit ez elfőd, ő meglátni enged. — Azon nevetett hatás. — A Hotel de Ville előtt és mögött. — Mille Erlincourt. — Elmaradt anarchisták. — Salle de Rivoli. — Digeon és Yoës Gyot. — Az ismeretlen gentilhomme. — Véres látvány. — A Belevillei gyűlés. — A várakozás hete. — Páris napirendje tér.)

„Panem et circenses“ ordított a hajdani dicsőség emlékének sugaraiban sütkérező elsatnyult népe Rómának: — a munka-kérdés még akkor nem jött tekintetbe, s mint jelszó divatba. A XIX. század második felének fegyvelmetlen bandákká alakított csőcselékei abban különböznek tőlük, hogy ezeknek „circenses“ nem kell. Azok még a hajdani dicsőség árnyékát, a harci játékokat kívánják látni, ezek maguk készítenek petroleummal tizti játékokat, — dynamittal — alattomban titkon ostromokat, hogy lerombolják a becsületes munka, szorgalom, a tudomány, művészet, az emberiség nemes haladása művét, az erkölcsi világrend uralmát; — ezek, kik pedig másokat „mardosóknak“ neveznek — nem kívánnak mást, mint „munka nélkül“, „du pain“-kenyeret, de ez is csak úgy ízlik, ha rablott. És kik legjobban kiáltozzák, hogy „éheznek, adjatok kenyeret a népek“, elfogatván egyikénél találnak 72 francot, a másiknál 25 francot, revolvert stb. a mit pedig még nem raboltak.

Bőviben voltunk az izgalomnak, zavargásoknak, tüntetéseknek, e tekintetben alkalmas időben vagyunk Párisban, láthatok, hallhatok eleget. Adja az ég, soha ne lásson senki ilyet kedves hazánkban!

Forrang mintha valami volna a levegőben! azt mondanám forradalom en miniature, ha azon nemes in-

és oly ragyogó ékesszólással hirdetett beszédcsajak . . . megszünt dobogni a minden szépért, jóért, de főképp az igazságért, Magyarországért s ennek igazságszolgáltatásáért oly nemesen hevülő szív . . . örökre lezáródtak a szemek, melyek az igazság öntudatos nyugalomát, a honszeretet lángját, a jótékonyt, könyörület és valóságos kegyelet szelíd melegét, a hazafias és társadalmi erények megszámlálhatatlan seregének tündöklő ragyogását sugározták vissza . . . Majláth György nincs többé!!

Gyászlobogó leng a helybeli kir. törvényszék épületén és Magyarország jogászai közgyűlésében elszorult kebellet és fájó szívvel osztakozik nem csak a helybeli bíróságok minden egyes tagja, de azt hisszük Magyarország minden igaz fia, minden érző keblű polgára . . .

Azon helyzetben vagyunk, hogy közölhetjük a zalaegerszegi kir. törvényszék megállapodásait, melyeket a nagy halott irányában teljesíteni első sorban szomorú feladatunk jutott.

A lesújtó gyászúrhoz a következő tartalmu részvét-távirat intéztetett:

„A zalaegerszegi kir. törvényszék tagjai mely fájdalomnak adnak kifejezést Majláth György országbíróinak a bírói kar díszje, vezetője és pártfogójának gyászos elhugya felett. Gyömöréy Vince elnök.“

Elhatározottak, hogy a dicsőült országbíró temetésén a zalaegerszegi kir. törvényszék küldöttségileg, illetve dr. Gyömöréy Vince elnök és Szeghő István bíró urak által képviselve, fog résztvenni.

A koporsóra a zalaegerszegi kir. törvényszék, a zalaegerszegi kir. ügyészség, a zalaegerszegi, alsó-lendvai, sümegei és tapolezai kir. járásbírók nevében és részéről díszes koszorú fog a törvényszéki elnök úr által helyeztetni, melynek egy csokorból kifutó hat szalagja az elsorolt kir. bíróságok s kir. ügyészségnek megfelelő feliratokat viselendi.

A temetés után egy még ezután meghatározandó napon ünnepélyes gyász isteni tisztelet (requiem) fog a helybeli plebánia templomban tartatni . . .

Áldás és örök béke lengjen a nagy és nemes halott hamvai felett és örökké áldott legyen az ő emlékezete! . . .

dokok, azon hazafias cél, azon magasabb szellemű emelkedettség volna a mozgalom lelke, mely a történelmen által jogosnak igazolt forradalmakat — mint a miunket is — vezette. De e nemes szellem hiányozván, e nélkül, a hasonlat által megbécseltetném a forradalom dicső nevét!

A közel lefolyt napokat programmszerűleg — a zavargások megtekintésére szántam. Kijutott.

Kezdettem a f. március hó 2-án a Salle de Rivoli-ban tartott munkás-gyűlésnél — melynek képét e lap 11. száma röviden de lényegesen ismertette — s folytattam a rokantak egyháza előtti nagy befűtött térségen — „Esplanad des Invalides“ — tartott gyűlésnél. Ennek lefolyását, a tartott beszédeket, a dolog érdemét ismertetőleg taglálni e lap keretébe nem sorozván, csak némi külrejelteket említek meg.

Miután az izgalom, a rendezavarás mindinkább és inkább élénkült s már lázongássá kezdett emelkedni, a „Gaulois“ egy belmunkatárs s több utcai hősködők elfogattak és a katonaság szét zavarta a tömeget. Én Louise Michel felé tartottam, s a lehetőleg közelében maradtam. Exaltált állapotban volt. Fekete ruhában — mint mindig — szél által lebbegtetett fátyollal, a csipős hideg és szél által kipirult sovány arcával majd lelkesítő, majd izgató, majd kifakadva kárhóztató s fenyegető szavakkal lármázva tartott lefelé a Boulevard Saint Germain-en. Látszott izgatott arcán, hogy lelkében meg van győződve arról, hogy a rend esakugyan fel van forgatva, tán már holnap a rendetlenség kormányzóujjává választják s beleültetik az Elysée palotába. Mikor hívei már rabolták a pék boltokat s ették étvágygallyal a rablott kenyeret és süteményt, egy valaki inkább dévajásból, mint komoly szándékból egy póznát, melyre fekete rongy darab volt akasztva nyomott a kezébe, melyet azután Louise Michel ott lobogtatott mint egy vasuti pályaoír, balkezeben tartá felemelve viselt fekete ruhájának sáros uszálját és a körülállók rémületére látni engedé — egykor lábikra lehetett — most már mumiaszerűt száraz 60 éves lábszárait.

Zalamegye tanügye.

(Vége.)

Hogy iskolánk szellemi életének emelkedése nem halad a kor követelményeinek megfelelőleg, annak okát azon sajnálatos körülményben kell keresni, hogy tanítóink sorában még mindig 93 nem tanképesített egyén működik, kik közül a legtöbbször fogalma sincs az újabb kor nevelés és oktatástani vívmányairól, s a szemléleti illetőleg értelem fejlesztő oktatás előttük ismeretlen. Ezek azok, kik a különben igen derék zalamegyei tanítói testületnek süpredékét képezik s kik folytonos vándorlásuk folytán egyik községből a másikba okozzák azt a népnevelés érdekét legnagyobb mérvben veszélyeztető tömérdek tanítótávoztást, — mivel nyomorult fizetésre is úgy szólván beszegődővén valahova tanítónak, a megnem élhetős gondjaitól üldözötve, csakhamar változnak, úgy annyira, hogy egy év alatt némelyik 2-3 helyen is megfordul. Különben a képességi oklevél megszerzésére hatóságilag kitűzött határidő leteltével, ezek eltávolítása s a tanítói fizetések szabályszerű megállapítása iránt meg fogom tenni leközelebb javaslatomat.

A kor követelményeinek megfelelő haladása a nép-oktatásnak észlelhető örvendetés mértékben — csak az elemi iskolákra akarván kiterjeszkedni — a városi és állami iskolákban általában, — a falusi községi és felekezeti iskolák 2/3-ban. — Legörvendetesebb eredmény tapasztalható a pórszombati, esab-rendeki, hodosáni és molnári állami, — a mihályfai, esaktornyai, keszthelyi, nagykanizsai és zalaegerszegi községi, — az alsó-lendvai és légrádi leány rktk., — a balaton-henyeyi hely. hitv., — légrádi és kisdörgiesei ág. hitv., nkanizsai, tapolezai és légrádi izr. felekezeti iskoláknál.

Zalamegye területén van mindössze 86 iskolánál tanítói és ifjusági könyvtár 11501 önálló munkával; ezek közül magyaryelvű 10290, nem magyaryelvű 1211. — Itt meg kell említenem a nkanizsai polg. iskola könyvtárát 1619 kötettel, a balaton-füredi szeretetházét 1214, a nagykanizsai községi elemi iskoláét 706, a esaktornyai községi elemi iskoláét 670, az alsó-lendvai polgári iskoláét 603, a esaktornyai polg. iskoláét 501, a zalaegerszegi polgári és felső leány iskoláét 491, a tapolezai felső népiskoláét 489 és a nagykanizsai izr. elemi iskoláét 453 kötettel, mely könyvtárak az illető tanítók illetőleg igazgatók által kezeltetnek.

Anyakönyvi napló vezetett 279, fűlvételi napló 356, mulasztási napló 392 iskolánál. — A másutt iskolázók naplóját vezette 14 község előljárósága.

Iskolai takarékpénztár volt 18 iskolánál, 670 betevővel, 1448 ft 80 kr. betéti összeggel. — E részben legszebb eredményt tüntetett föl Tóth Lajos mihályfai községi tanító, kinek kezelése alatti takarékpénztárban 62 betevő elhelyezett 320 ft 70 krt, Udvardy Ignác.

Magatartása most már egészen átment a komicumba. Kinevették — a tömeg is rohögött — neveltségessé volt téve. — A hatás el volt játszva. Hogy elfogatási parancs lett ellene kibocsájtva, hogy a zsvargás napja éjjelen az „Intrensigeant“ szerkesztőségénél volt elrejtve, majd ismét elment s eltűnt — ismeretes dolgok.

Vasárnap március 11-éről volt hírszertele, hogy a „Hotel de Ville“ előtti tér már tele volt rendőrrel — megállni nem volt szabad senkinek, hanem járkalni kellett folyton. Egy órára megjelent a katonaság is, gyaklóság és lovasság.

Majd kezdettek gyülekezni a szereplők, — figyelmesen szemlélgettem őket. Vannak olyanok, kiknek arckinyomata elárulná őket, ha frakkba öltöznének is.

Lelehet olvasni arckürről, hogy mily élvezettel gyűjtogatnának s mily szüvedélylyel féktelenkednének, rabolnának s fálnak a rablott kenyeret. Egy ilyen azután ha meglátott valamelyik lovas, azt elkergette s lehajította maga előtt a térről. Majd egyet-egyet nyakon csíptek s vitték a rendőrök a kaszárnyába, melyet III. Napoleon elővigyázatból építtetett (bizonyára nem gondolta, hogy az ő uralma helyébe lépő köztársaság számára) a Hotel de Ville mögött.

Három órakor a rendőrség a Hotel de Villet teljesen szabadá tette, a népet kiszorította és úgy 200 mtr. átmérőjű körben az oda vezető utakat a lovasság elzárta. A tömeg nem mutatott semmi ellentállási szándékot, — többnyire kívánsi nép volt, nem is nyomult előre egyszerűen többször, midőn egy berkocsi érkezett s a nagykapu előtt megállt. „Voila Louise Michel“ elkiáltá magát valaki, mire arra felé nyomult mindenki, pedig ő bujkál lappang valahol, nem is ő vala, hanem Digeon és Mille d'Erlincourt „la belle citoyenne“, a kiket máre, 2-án láttam a Salle de Rivoli-ban tartott munkás gyűlésen. Sétáltak és mutatták magukat a népek.

E helyen tehát az anarchisták nem csoportosulhattak, a célba vett gyűlés és tüntetés meghusult.

Udvardy Vince és Schmiéd József zalaegerszegi polgári iskolai tanítók, kiknél a kezelésük alatt álló takarékpénztárba befolyt 48 betevő után 316 frt és Bíró József keszthelyi felső népiskolai tanító, kinél a kezelése alatt takarékpénztárba 19 betevő elhelyezett 246 frt 25 krt.

A tanfelügyelőség által meglátogatott közvetlenül 140 iskola. Ezen látogatások alkalmával tapasztalt hiányok a helyszínen a körülményekhez képest azonnal, vagy az arra hivatott hatóságok közbenjöttével később orvosoltattak. Az elhanyagolt állapotban volt ismétlődő oktatás a tanfelügyelőség intézkedése folytán annyira fölkaroltattott, hogy csak 49 iskolánál nem volt az életbe léptetve; ezen iskolák helyhiányai annak életbe léptetése iránt újból felhívta lettek azzal, hogy ennek elhanyagolása esetén, a közigazgatási bizottságban fog ez iránt általam javaslat tétetni.

A múltú vallás- és közoktatási miniszter úr által tanszékvezetőkkel ellátottak az esztergonyi községi, az újonnan rendszeresített bodorfi és szentpéteruri rom. kth. felekezeti és a füzülvölgyi községi iskolák.

A tandíj fizetések kötelezettsége alól fölmentettek a molnári, bagladi, esztergonyi és gánicsai állami iskolák szegény tankötelesei.

Ö császári és apostoli királyi felsége, Pacsattúts és Prága közöseknek, az ott helyi iskolák építészeti költségeinek fedezésére legmagasabb magán-pénztárából 100-100 frnyit kegyadományt engedélyezni méltóztatott.

A tanév folyamán Horváth János volt alsó-rajki, Csákos György volt aszófői és Horváth József volt szécsi szigetű tanítók özvegyeinek nyugdíjgye nyert elintézését.

A Szombathelyen tartott magyar nyelvű póttanfolyamon volt zalamegyei tanítók közül, a magyar nyelvűből és annak tanítása módjából képesített Gerics Mari kottorú és Glád Ferenc mihályoveczy tanítók.

Ovoda volt a megye területén 6, ezek közül 4 községi, egy rnkth. felekezeti és 1 magán jellegű; fűntartásukra fordított 600 frt álamsegély és 3494 frt egyéb forrású jövedelem összesen 4094 frt.

Összehasonlítván az 1881-ik tanévi adatokat az azt megelőző tanévi adatokkal, kűtűnik miszerint az iskolák egyenlő száma mellett szaporodott a tantermek száma 18-al, a tanítói állományok száma 7-el, a tankötelesek száma 995-el, a tényleg iskolába járók száma 880-al, a szorgalmi időt megtartók száma 1140-el, a tankönyvek bírók száma 3070-el. A felszerelésnél e következő változás észlelhető: a fekete táblák száma szaporodott 23-al, a fali olvasó tábla gyűjtemény fogyott 5-el, a fali térképek száma fogyott 60-al, a földgömbök száma fogyott 1-el, a természettáji ábrák száma fogyott 10-el, a természettani ábrák száma fogyott 8-al, a tanítói és ifjusági könyvtárak száma szaporodott 9-el, ezeken kívül használatban volt az iskolákban a magas miniszterium által kiadott szemléleti kép-kből 80 gyűjtemény, rajz- és szériási gyűjtemény 43, testgyakorló tér 51, szabályszerű testgyakorló eszközökkel felszerelve 14. Az iskolák bevételi és kiadási összegei szintén fogytak 6206 frtal, mely különbözet annak tulajdonítandó, hogy az 1881-ik iskolai évben 11, az 1882-ik tanévben pedig csak 1 iskolai épület épített újból; a rendes tanítók fizetése azonban emelkedett 9246 frtal, a segéd tanítóké ellenben fogyott 1726 frtal, minek oka abban rejlik, hogy a rendes tanítók száma szaporodott 8-al, a segéd tanítóké pedig fogyott 6-al. Ezt örvendetes eseménynek vagyok bátor jelezni, mivel ebből az látszik, hogy az iskola fűntartók mindinkább kezdik belátni, miszerint a bizonytalan állásban lévő tanító, hivatalos kötelemének teljesítésében nem jár el, a mint nem is járhat el oly lelkiismeretesen, mint a rendes tanítói állományon lévő: a segéd tanítói állományokat rendes-kké változtatják s a rendes tanítókat általában jobban is fizetik. A rendes tanítók átlagos fizetése — ide számítván a polgári- és felső népiskoláknál működő tanítókat is, kik 600—1000 frtal vannak díjazva — 445 frt, a segéd tanítóké pedig 337 frt s így az átlag úgy a rendes mint a segéd tanítóknál a törvényes minimumot meghaladja. Ez a kedvező átlag azonban a polgári és felső népiskoláknál alkalmazott

tanítók javadalmazásának tulajdonítandó. Fájdalom a megye területén hivataloskodó elemi tanítók között van még 78 rendes és 11 segéd tanítói állomás, hol a rendes tanítók fizetése 70—120—150 és 200, a segédeké 80—150 és 180 frt. közt váltakozik. Ezen törvénytelenség megszüntetése iránt, a helyi körülmények figyelembe vételével, illetőleg az iskola fűntartók anyagi helyzetére való tekintettel annak idején meg fogom tenni szabályszerű javaslataimat.

A csáktornyai izr. hitközség, az eddig általa fűntartott elemi iskolát az 1882-ik tanév végével beszüntette és tanköteleseit az ottani községi iskolába járattja, a hová azok az 1882-ik tanév elejével be is iratkoztak.

1882-ik évi július hó 4-én Battykón volt tűz eset alkalmával, az ottani rom. kath. felekezeti iskolai épület is a tűz martaléka lett. Újból leendő fölépítése és törvényeszerű átalakítása érdemében a tekintetes közigazgatási bizottság 1882-ik évi szeptember hó 19-én tartott ülésében 1003 sz. a. határozatával intézkedett.

A tek. közigazgatási bizottságnak 1193/1882. számú határozatával megbízott küldöttségnek, a muraközi iskoláról beadott jelentése folytán a miniszter úr ő nmlga, 1882-ik évi december hó 24-én 41702. szám alatt kelt rendeletével a Muraköz nemzeti, nyelvi és tanügyi viszonyainak megvizsgálása céljából egy bizottságot küldött ki, mely bizottság f. évi január hó 29-én tartott értekezletében e következő határozatot hozta: a magyarul nem tudó tanítók számára, a nagy szűnődő alatt nyelvi és módszertani póttanfolyam fog tartatni Csáktornyán; a magyarul nem tudó tanítók mellé magyar segéd tanítók alkalmaztatnak; a horvát szellemű és iller nyelvű iskolai könyvek helyett, magyar szellemű és muraközi horvát nyelven írt könyvek andandók ki, s erről az illető egyházi fűhatóság fog gondoskodni; néhány községben még e tavasz folyamán állami iskolák fognak állíttatni. — A teli kedvezőtlen időre való tekintettel csak néhány iskola látogatása rendeltetett el, a többieknek bizottságilag leendő meglátogatása a tavasszal fog megtörténni. Nem hagyhatom itt megenlítés nélkül, hogy az új iskolai tankönyvek nyomtatási költségeinek ki által leendő fedezése alkalmával folyt tanácskozáskor, tek. Bessenyei Ernő országgyűlési képviselő úr azt az ajánlatot tette, hogy ő 10 muraközi iskola számára szükséges iskolai könyvek nyomtatási költségeit sajátjából fogja fedezni. — Gönczy Pál miniszteri tanácsos úr méltóságával meglátogattak a nedeljei, alsó-domború és kottorú rom. kath. felekezeti iskolákat, minek megtörténtével ő méltósága oda nyilatkozott, hogy az általa meglátogatott iskolák szellemi állapot, a közigazgatási bizottsághoz beadott jelentésben, híven és a valósággal megegyezőleg van illusztrálva, kivéve Alsó-Domborút, hol az illető tanítók szorgalma folytán, a magyar nyelv ismertetésében a tanulók örvendetesebb előhaladást tanusítottak. —

Végre van szerencsém jelenteni, miszerint az általam vezetett hivatalos iktató szerint az 1882. évben befolyt 2477 ügydarab, melyek nagyobbrészt el is intézettek, kisebb részben elintézésük folyamatban van, illetőleg nincs ügydarabunk, melynek elintézése foganatba nem vétetett volna.

A jelentéshez szükséges kimutatást ide hajlítva van szerencsém bemutatni.

Hivatalos eljárásban továbbra is a tek. közigazgatási bizottságnak hathatós pártfogását és támogatását kérve mély tisztelettel maradok a tek. közigazgatási bizottságnak Zala-Egerszegben 1883. évi március hó 6-án

alázatos szolgálataim:

Krób Pál
kir. tanfelügyelő.

A Balaton-egylet alapszabályai.

I. Az egylet címe, célja, székhelye.

1. §. Az egylet címe: Balaton-egylet.
2. §. Célja: a gyógyfürdők üditő hatásának általános emelésén kívül kirándulások, versenyek rendezése, gazdasági érdekek előmozdítása s irodalmi ismertetések

Egy magyarországi ismerősöm, ki még kevésbé ismerős Párisban mint én. fölkerít, hogy vezessem el őt egy más munkás gyűlésre. Elmentünk a Salle de Rivoli-ba, oda hol március 2-án tartott gyűlésen is voltam. Itt egy kömüves gyűlés folyt. A szokásos lármánál nagyobb nem igen volt, midőn Digeon, a kit az imént hagytunk a Hotel de Ville téren sétálva s magát mutatva a népnek, — váratlanul megjelenik s dühösen felhívja a gyűlést, hogy „menjünk a Hotel de Ville elé demonstrálni“. A kömüves gyűlésre meg volt hívva Yoes Gyot municipiumi tag is. Ez azután felment a szószékre s mondá, hogy „nem rendezavargással kell a jogot keresni.“ Valószínűleg Digeon után a gyűlésre betolakodott több anarchista is, ezek oda kiállították Yoes Gyotnak, hogy „reactionarius!“ Yoes Gyot folytatja erélyes hangon: „Miért jöttök ide, mikor látjátok, hogy polgárok saját ügyeik felett akarnak békésen tanácskozni, nem mint ti szoktok — erőszakkal, mely nálatok a leg-hathatósabb eszköz. Menjetelek el innen és jobban vagytok szerepetekben, ha követitek Cuneo d' ornano (bonapartista) jelszavát.“ Erre azután az anarchisták neki norttak a szószéknek és megkezdődött a verekedés, — mi pedig, kik nem akartunk verekedni, nyomultunk az ajtó felé.

A gyűlés alatt én és társam magyarul beszélgettünk: egyszer észreveszem, hogy mögöttünk áll egy igen elegáns, magas termetű, széles vállú ur, szőke meglehetősen nagy körszakállal. Mikor társammal beszélgettünk, láttam, hogy nagyon hallgat és figyel beszélgetésünkre, mire figyelmessé lővén, élesen kémlelő tekintettel néztem rá, mit ő észrevéven, nem szólt semmit, kissé visszahúzódott, hallgatta a szónokot, de azután ismét csak beszélgetésünkre figyelt.

Mint mondám midőn megkezdődött a verekedés nyomultunk az ajtó felé, e közben még egy pillantást vetettem a vészes helyre és láttam, hogy ott fenn erősen folyik a verekedés és Gyot véresen összerogyott. A láрма, a verekedés általános sorává vált már; jó lesz

innét mielőbb kiszabadulni, mondám társammal, s tolongtunk a tömeggel az ajtó felé. Ekkor az én ismeretlenem megszólalt tiszta magyarsággal: „Vigyázzon fiatal barátom, mert agyon nyomják, csak előttem tartson,“ jóakarattal jelezve, hogy erős, izmos magas termetével feltartja mögöttem a tömeget. Igaza is volt; a borzasztó tolongásban majdnem agyon nyomtak bennünket, s bent mögöttünk folyt a véres csata.

Végre kijutottunk. Én, hogy megköszönjem a tanusított szíves figyelmet, bemutattam magamat. Ő is: „Széchenyi Imre.“

Megvárva társamat, kit a tolongás elsodort mellőlünk, felszólított az említett tisztelt ur, hogy vezessem el egy más gyűlésbe, mely felhívására legszívesebb készséggel elvezetett őt a Bellevillei gyűlésre, melyet meghallgattunk, azután elment a Grand Hotelbe, hol szállva volt, csak azért jött két napra — mint mondá — mert olvasta a lapokból, hogy itt készül valami, hogy láthassa azt. Nagyon derék ur, örültem a szerencsének. Midőn szíves volt magát viszont bemutatni, nem mondá, hogy „gróf“ de én mégis felvettem magamban a kérdést az őta is, hogy nem-e gróf Széchenyi Imre berlini nagykövetünk volt incognito Párisban, hogy a mozgalmak felől személyes tapasztalatokat szerezzen?

A Bellevillei gyűlés különben minden erőszakoskodás nélkül folyt le.

A következő egy hét azután a várakozásban és — a kormány részéről a készülődésben telt el. Az egész héten nem fordult ugyan elő semmiféle zavargás, de azt gyanítják, hogy a nagy tűznek, mely a március 11-ike utáni napokban Párisban dühöngött az anarchisták voltak szerzői.

A március 11-ki zavargások alkalmával elfogattak között volt egy magyarországi is, ki egy havi fogságra már el is ítéltetett. Különben ő nem volt tagja a magyar egyletnek.

Beszélték, hogy Quartier latin-utcáin falragaszok találtak, melyekben az egyetemi polgárság a mozga-

által a Balaton vidékét ennél szélesebb körben — bel- és külföldön — népszerűsíteni.

3. §. Az egylet székhelye május 1-től szeptember 30-ig Balaton-Füred, október 1-től április 30-ig Budapest.

II. Az egylet jelvénye és jelmondata.

4. §. Az egylet jelvénye tojásdad keret e felirattal: Balaton-Egylet; közepén egy sellő, egyik kezében cserépat, másikban nádszálát tartva. A jelvény az egylet pecsétjén és lobogóján is feltüntetendő. A jelvény alatt az egylet jelmondata: „Jó kedv, bőség!“

III. Az egylet tagjai.

5. §. Az egylet tagjai alapító, rendes és tiszteletbeli tagok.

Alapító tag, a ki egyszer mindenkorra 25 frtot fizet az egylet pénztárába.

Rendes tag mindenki lehet, kit a választmány fölvesz és a ki két forint rendes évi díjat fizet.

Tiszteletbeli tag az, kit az egylet céljai érdekében kifejtett érdemeiért a választmány megválaszt.

IV. A tagok kötelezettségei és jogai.

6. §. Az alapító tag gyakorolja a rendes tagok minden jogát. Rendes tagok kötelezvék az egyletbe lépéskor két forint tagilletményüket lefizetni; azontúl minden év május 1-ig az egylet pénztárnakához beköldeni. A tiszteletbeli tag tagdíjfizetés kötelezettsége nélkül élvezi az egylet rendes tagjainak jogait. Az egylet tiszviselőjévé vagy választmányába azonban nem választható.

7. §. A rendes tagok jogai:

a) az egylet által rendezett kirándulásokban és versenyeken mérsékelt árú jegyekkel vehetnek részt;

b) az egylet évkönyvét a bolti ár feléért rendelhetik meg;

c) a közgyűlésen indítványozó és szavazati joggal bírnak; tiszviselővé és a választmányba választhatók.

V. A tagság tartama és megszűnése.

8. §. A rendes tagok aláírása három évre kötelez.

9. §. Az egyleti tagság megszűnik:

a) haláleset,

b) a választmány által való kizáratás által.

10. §. A kizáratás egy választmányi tag indítványára a választmányi tagok legalább egy harmadának titkos szavazata alapján történik oly esetben, ha az illető valamely hazai törvénybe ütköző esemény miatt (sajátvétségek és párbaj kivételével) elmarasztaltott.

VI. Az egylet berendezése.

11. §. Az egylet öt szakosztályt alakít, és pedig:

a) gyógyászati szakosztályt,

b) kirándulási szakosztályt,

c) sport-szakosztályt,

d) gazdasági szakosztályt,

e) irodalmi szakosztályt.

A gyógyászati szakosztály feladata: 1) a Balaton vidékére jövő, gyógyulást és üdülést kereső közönség egészségügyi igényeinek támogatása; 2) a Balaton mentén sok helyen felmerülő ásványvizek gyakorlati és irodalmi ismertetése; 3) az éghajlati és fürdőzeti viszonyok tudományosan kezelt ismertetése meteorologiai kimutatással; 4) a szőlőgyógyomód megismertetése.

A kirándulási szakosztály feladata lehetőleg állandó kirándulási összeköttetéseket hozni létre Balaton-Füred, Kenese, Almádi, a nosztori-völgy, Tihany és Badacsony közt; továbbá ennél gyakoribb kirándulásokat rendezni a Balaton-partnak Balaton-Füredtől távolabb fekvő érdekesebb pontjaira, a zalai vármokra, Veszprémbe és környékére; kényelmes vendéglátó helyiségeket a látogatásra alkalmas pontokon felállítani.

A sport-szakosztály feladata a vízi sportot megkedveltetni s fejleszteni, évenként a közgyűlés alkalmával nagyobb szabású versenyeket rendszerint s alkalmas helyeken máskor is rendezni, s az egylet lövészet-, vadászat- és halászatkedvelő tagjainak minden tekintetben kezére járni.

A gazdasági szakosztály feladata a vidék gazdasági, különösen borászati érdekeit minden tekintetben előmozdítani, a borászat és gyümölcészet emelésére

lomhoz csatlakozásra felszólított. Ez hűu törekvés, mert az ifjuság, s egyetemi polgárság a köztársaság fel-tétlen híve, s ahhoz ragaszkodik.

Tehát március 18-ka melytől sokat vártak — a legitimisták, bonapartisták — (s tán — mint gyanúsítják — a kormány is, mely mint a ki hite szerint minden esetre diadalmas győztes marad, maga is szeretett volna egy kicsit verekedni,) elmult szép csendesen!

A gyűlések mind példás rendben folytak le, az utcákon, tereken semmi zavargás, tüntetés nem volt. Ez ezt köszönhetni a lapoknak, melyek kivétel nélkül — óva intették Páris lakosságát, hogy ne csoportosuljon, ne menjen nézni — a semmit, hanem zavartalanul folytassa napi rendjét, mint máskor.

Ezen okos tanács bizonyára jobban hatott, mint azon ötven ezer főből állott katonaság, mely reggel óta csatákészen tartatott. Mert hát a párisi nép, ha neki bősűl, most is ugyanaz, ki lerombolta Bastillet, ki keresztül élt négy forradalmat, kinek barricadéjait, ha felépítette — el nem foglalhatják egy könnyen.

A kormány igen bülesen, erélyes intézkedéseket tett: az 50,000 főnyi katonaság, két napra való élelemmel ellátva minden ember, a gyalogság, a cuirassierek, a dragonosok, a tüzérség, mind csatákészen a kaszárnyákban, hogy az első jelre kirohanjanak, s a lázadást elnyomják.

A köztársaság ellenei akcióinak első felvonása most már bevégeződött és az eredmény kétségkívül a köztársaság előnyére ütött ki, mely igazolta, hogy a hasonlítlanul aránytalan nagy többsége Páris s bizonyára Franciaország lakosságának a köztársaság híve, s ennek a köztársaságba helyezett bizalma a lefolyt események után még inkább szilárdulván, a köztársaság erkölcsi és anyagi hatalmát hathatósan emeli.

A forrongó Páris egyelőre napi rendre tért.

Szigethy Zoltán.

kiállítások rendezése, falkolák alapítása, esetleg árucar-nok felállítását által törekedni, végül a haltenyésztés, to-vábbá az utak és kopár terek befásítása érdekében gya-korlatilag és irodalmilag működni.

Az irodalmi szakosztály feladata: 1) a köz-gyűlés alkalmával megjelenő évkönyv szerkesztése, 2) bel- és külföldi hírlapok által a Balaton-vidéket neml-ismertebbé tenni s iránta az érdeklődést fentartani s fokozni.

12. §. A szakosztályok a kirándulási szakosztályon kívül, melynek két elnöke és két titkára van, állanak: egy-egy elnökből, a titkárból, kiket a közgyűlés választ, továbbá határozatlan számú tagokból. A választmány tagjai tetszésük szerint iratkoznak be a szakosztályokba.

13. §. A szakosztályok működésükben a választ-mánytól függetlenek s csak utólagos felelősséggel tartoz-nak, kivéve az egyet vagyonának terhére történendő állandó befektetések esetét, melyekre nézve a választ-mány határoz. (Vége köv.)

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Lapunk mai számával új évnegyedbe lépve, bizalommal felkérjük lapunk nagyrabecsült párto-lóit, kiknek előfizetése lejárt, az előfizetés mielőbbi megújítására, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozva lehessünk s a lap szétküld-ésében fennakadás ne támadjon.

Azon t. előfizetőinket, akik hátralékban van-nak, felkérjük a hátralék mielőbbi szíves bekül-désére.

A lap kiadó-hivatala.

Hirdetmény. A megyék háztartásáról szóló 1883. évi XV. t. e. 16 §-a rendelkezéséhez képest, az ezen törvényben az egyes megyékre nézve meghatározott ja-vadalmazási összegekre vonatkozó kimutatás alapján, a megyének járások szerinti beosztása, valamint a tisztvi-selők, a segéd-, kezelő és szolgálományaik számának és illetményeinek meghatározása iránt törvényhatósági szabá-lyrendelet lévén alkotandó, a nmlgü belügyminiszteri-umnak az érintett szabályrendelet elkészítése tárgyában folyó évi március 22-én 18231. sz. alatt kelt rendelete folytán Zalamegye törvényhatósági bizottsága folyó 1883. évi április hó 9-én d. e. 10 órakor Zala-Egerszegen a megyéhez nagytermében rendkívüli közgyűlést fog tar-tani, melynek tüzetes tárgyát a fent idézett törvény alapján alkotandó szabályrendelet elkészítése és a nmlgü m. kir. belügyminiszteriumnak folyó évi március 22-én 18344 szám alatt az uszorára és káros hitelügyletekre nézve életbe lépő törvény értelmében a koresmai hitel iránt alkotandó szabályrendelet tárgyában kibocsátott körrendelete, — végre a Nagy-Kanizsa város területén átvonuló Pécs-varasdi államutaknak kongó téglával leendő kiépítése iránt a városi képviselő testület részé-ről kötött szerződés jóváhagyása képezvén, erről a tör-vényhatósági bizottság tagjai tisztelettel értesítettnek s az ügy kiváló fontosságánál fogva szíves részvételre felkérte. Kelt Zala-Egerszegen 1883. március 29-én. Glávina Lajos s. k. főispán.

Majláth György országbíró meggyilkoltatásának lesújtó híre városunkban március hó 28-án délután ter-jedt el egy Budapestről érkezett magán távirat nyomán. A szebb halálra érdemes férfi március hó 28-án éjjel a budai várban, a diszteren levő palotájában megfojtá-tott. Majláth az estét a palotában lakó vejénél, gróf Pal-lavicinnél töltötte s éjjel 11 órakor tért hálószobájába. Huszárja levetkőztette, azután eltávozott. A mellékszo-bába rejtőzött gaz gyilkosok, midőn az országbíró lefe-küdni akart, először száját zsebkendővel betömtek s azután megkötözték s úgy fojtották meg. Majláth erős ember volt, hevesen védte magát, az itt ott látható véryomok azt bizonyítják, hogy gyilkosait az élet-halál tusa közben megkarmolta s azok vérezték. Megfoghatat-lan, hogy az oly nagy személyzettől lakott palotában senki sem volt, aki e hajmeresztő tett zaját hallotta volna s a gaz gyilkosokkal küzdő országagnak segítségére ment volna. Hogy a gyilkosság csakugyan 11 és 11 óra közt történt, abból állapítható meg, hogy az ország-agny ágya érintetlen volt s így a gyilkosság közvetlenül a lefekvéskor az ágybafekvés előtt történhetett. A gyil-kosok elvitték az országbíró értékes aranyóráját, óra-lécát, az éjjeli szekrényen levő pénztárcáját, melyben mintegy 1000—2000 forint lehetett; hiányoznak a Wert-heim-szekrény kulcsai is s így valószínű, hogy a rablók a szekrényt felnyitották s tartalmát magukhoz véve, is-mét bezárták s a kulcsokat magukkal vitték. A bor-zasztó tett elkövetése után a gyilkosok kötelek segítsé-gével lementek a bástya falára s onnan az Albrecht-ut-ra. — Nagyon alapos a gyanu, hogy a házi eselések egyike a borzasztó tettbe be volt avatva s a gyilkoso-kat az országagny szobájába bezárta. Mivel az ország-bíró huszárja zavart magaviselete, tettett ijedtsége s azon körülmény által, hogy a hálószoba mellett feküd-vén, nem hallott semmit a dulakodás zajából, arra a gyanura vezette a bíróságot, hogy a gyilkosság elköve-tőivel összejárt, miert is elfogatótt. A vizsgálat ez ideig pozitív eredményre nem vezetett. — A fényes multú férfianak tragikus sorsa villámgyorsasággal terjedt el a fővárosban s a társadalom minden rétegében a leg-nagyobb részvét nyilvánul. Budapest fájalmába osztozik az egész ország, mely egyik oszlopától lett megfosztva.

A vendék és a magyarság cím alatt olvassuk a „Pesti Napló”-ban a következő, megyénk vendájkú la-kosságának hazafiságát kedvező szímben feltüntető sorokat: A csángók hazatelepítésére Karabélyos Elek a-lendvai, köztisztviselőben álló, a magyarság ügyéért hön lelkesedő járásbíró jelentékeny összeget (190 fnt 13 krt) gyűjtött, melyhez mint elismeréssel konstatálhatjuk, igen tekinté-lyes részben járultak a lendvai járásban lakó derék hazafias érzésű, de vendájkú lakók is. A vendék lel-kesedéssel ragadták meg az alkalmat, hogy ragaszkodá-sukat a magyar fajhoz kimutassák s a legnagyobb kész-séggel járultak a csángók hazatelepítési költségeihez, azon óhajukat fejezve ki, vajha minél több magyar ér-

keznek vissza hazájába, minek ők örvendenének legjob-ban, mert igaz magyar hazafiaknak érezték magokat. Különösen buzgólkodtak Karabélyos Elek járásbíró fel-szólására a gyűjtés érdekében a lendvai járásbeli vend községek körül főleg a derék kath. lelkészek, mint *Vugrencsics Bódi cserencsóczi, Szalay István turnisai, Rujszár István bagonyai* derék lelkészek, valamint a *hazafias szellemű körjegyzők*. Általában csak teljes elis-meréssel emlékezhetünk meg az egész zalamegyei vend lakosság hazafias érzéséről s búgó magyarosodási törek-véseiről. Nem csak jó polgárai a hazának, hanem nyelvre nézve is igaz magyarokká akarnak válni s hön óhajtanak, készségesen támogatnak minden magyarosodási mozgal-mat. Egyedül a lendvai járásban 17—18.000 vend lakos-ság él, derék, munkás vagyonos nép, mely őszintén ragaszkodik a hazához s melyet a népiskolaügy kellő szervezésével aránylag rövid idő alatt nyelvre is meg lehetne magyarosítani. Hogy a buzgalom és hazafiság e téren minő gazdag eredményekre vezet, azt már gya-korlatban megmutatta egy ottani derék hazafi, a vend születésű *Murkovics János alsó-lendvai néptanító*, ki hívei közt a magyarosodás egyik legbuzgóbb apostala s tanítói működésében öt év alatt az összes vend iskolás gyerme-kekkel elsajátíttatta a magyar nyelvet. — A népiskolák magyarosításával és javításával kiváló sikert lehetne elérni. Első sorban óvodák felállítására szükséges. A vendek körében a magyarosítási törekvések meleg támogatásra találnak s mint haljuk, pünkösdre nagy népgyűlést fog összehívni, hogy kérvényileg forduljon ez ügyben a képviselőházhoz s a közoktatási miniszteriumhoz. A ma-gyar társadalom bizonyára a legmelegebb érdeklődéssel fogja e mozgalmat kísérni s anyagilag is kész lesz tá-mogatni, hogy egy idegen ajkú, de érzelemre igaz haza-fias népelem magyarosodási óhajai mielőbb kielégítést nyerjenek.

Kitüntetés. Ő felsége a király Hérics Antal cinfalvi plébános, szentszéki ülnök és országgyűlési képviselő urnak a közügyek terén szerzett érdemei elismeréséül a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta. Váro-sunk szülöttét, a széles körben ismert derék férfit a legfelsőbb helyről jött eme kitüntetés alkalmából őszinte szívvel üdvözljük.

Örömmel jelezzük, hogy illetékes helyről nyert szíves és lekötő ígéret folytán ezután azon kedvező helyzetben leszünk, hogy a szombathelyi egyházmegyében felmerülő változásokat, valamint általában az egyházme-gye fido papságát érdeklő egyházmegyei híreket egyide-jűleg közölhetjük az egyházmegye székhelyén, Szombathelyen megjelenő lapoknál.

Hymen. Parragh Gyula kenesei m. kir. póstame-ster úr, f. hó 27-én esküdtött örök hűséget Nagy-Lengyel-ben Strausz Sándor nagylengyeli földbirtokos úr kedves leányának Örsze kisasszonynak. — Tartós boldogság koszorúzza frigyüket!

A keszthelyi önk. tüzoltó-egylet főparancsnokává a volt pártfelek kölcsönös megegyezése folytán a f. évi március hó 26-án tartott közgyűlés alkalmával egyhan-gulag Trsztyánszky Lajos ügyvéd úr választott meg.

A keszthelyi országos vásár, mely mult esütörtö-kön tartott meg, igen lanyha volt, melynek oka a folytonos esőzésnek tulajdonítható.

Eljegyzések. Gózony Sándor nagykanizsai kir. tlkv. vezető úr husvét napján jegyet váltott Darázs Zsigmond nagy kanizsai ügyvéd úr kedves és művelt lelkű leányá-val, Margit kisasszonnyal! Ugyan ezen napon jegyezte el Nagy László andráshidai földbirtokos úr névedi Botka János újfalusi földbirtokos úr kelleműs leányát Róza kisasszonyt.

Gyászhir. Vettik a következő gyászjelentést. Öz-veggye Hány Sándorné született Nagy Flóra maga, ugy fia Hány Dezso valamint rokonai nevében fájdalommal jelenti forrón szeretett édes atyjának hódító Nagy Jó-zsefnak 1848-iki honvédfőhadnagynak és Zalamegye volt szolgabírájának f. é. március 31-én reggel 7 órakor 56 éves korában történt gyászos elhunytát. — A boldo-gulnak hült tetemei f. é. április 2-án délután 4 órakor fognak a bonczdöföldi rom. kath. sírkertben örök nyu-galomra letétni. — Az engesztelő szent mise pedig ugyanazon nap reggel 9 órakor fog a bonczdöföldi tem-ploban megtartatni. Hóttón 1883 március 31. Aldás és béke poraira.

A Zala-Egerszeg szen-iváni utvonálnak a kasza-házi hídától a nekeresi majorig eső része, mely utvon-al esőzések alkalmával valóságos sártenger szokott lenni, köztisztviselőben álló alispán urunk szíves és erélyes in-tézkedése folytán legközelebb ki lesz köveze. Az e célra szükséges kőmennyiségnek a gróf Festetich Tassiló úr tulajdonát képező kemendi kőbányából való beszerzése iránt a tárgyalás már folyamatban van. Üdvözljük alispán urat ezen célserű intézkedés foganatba vétele alkalmával. Sok panasznak eleje lesz véve ezáltal a szen-iváni vasúti állomástól városunkba utazók részéről.

A városi tanács figyelmét felhívjuk az utcákon a sár összehordására és eltakarítására, mely eljárásra az idő most legkedvezőbb s nem kell talán attól tartanunk, hogy a hetek számára összehordva hagyott sárkupacot egy újabb eső szétmossa. Ha már a városi közmunkát fizetjük, szeretnénk egy kis eredményt látni és némi intézkedést arásban, hogy a sár- és a portengertől meg-menekülhetünk. Célserű volna egyuttal, ha a közmunka leszolgáltatásánál a figyelem oda is irányulna, hogy a leg-többben kikkel szolgáltatják le a közmunkát; mivel tap-szalatunk szerint e célra leginkább 10—12 éves gyer-keőket alkalmaznak, akik azután egész nap mást sem tesznek, mint éhetetlenkednek; pajzán és szemérm-et sértő beszédükkel a járó kelő közönséget bosszantják. Nem csuda azután, hogy habár a nagy közmunka le is lesz szolgáltva, de eredményt nem látunk. —

Szégyenből magát felakasztotta. Horváth József 18 éves gyulakeszi lakos március hó 22-én a szőlőhe-gyén magát felakasztotta. Pár nappal előbb tyúklo-páson rajta kapták s e miatti szégyenében követte el a gyilkosságot.

A zala-egerszegi tanítói járáskör tavaszi közgyű-lését f. évi május hó 10-én tartja Alsó-Bagodban a kö-

vetkező tárgysorozattal: 1.) Számítási gyakorlati előadás Kovács Győző alsó-bagodi tanító által a III-ik osztály tananyagából, mialatt a többi osztályok csendes foglal-kozással láttatnak el. A tanítás megbírálása. 2.) A kör-és központi választmányi jegyzőkönyvek felolvasása. 3.) Papp László nagy-kutasi tanító értekezése: a „vallási érze-lemlről”. 4.) Az országos néptanítói nyugdíj- és gyámalap intézetéről értekezik Úrdvady Ignác zalaegerszegi polgári iskolai igazgató. 5.) Az Eötvös alap és a néptanítók országos árvaházának kérdéséről tárgyalja: Bódy József zalaegerszegi polgári iskolai tanító. 6.) „Mit vár a nép-iskola az óvodától”? Ertekezik Záborszky Imre zalaeger-szegi elemi iskolai tanító. 7.) A történelem és az alkot-mánytan tanítására nézve minő módszerek alkalmazandók. Előadó Veisz Joel zala-egerszegi elemi iskolai igaz-gató. 8.) A kézimunka tanítása fölött értekezést tar-ta Papp László tanító. 9.) Az iskolai fegyelem elérésére nézve mi szükséges? Tárgyalatik Pollák Pál zala-egerszegi tanító által. 10.) Az iskolai takarékpénz-tárak meghonosításának kérdéséről tárgyalja Sárvány József szepetki tanító. 11.) A járásköri tanszergyűjtemény felállítására. 12.) Az ifjúsági és népkönyvtárak ügyei 13.) A járásköri könyvtár megalapítása. 14.) Pénztári kimutatás. 15.) Az 1883. év I-ső felére szóló tagsági díjak lefizetése. 16.) Az őszi közgyűlésre egy gyakorlati tanítás tárgyának megválasztása, és az iparágból minő tárgy vételessék elő? 17.) Új tagok felvétele. 18.) „A ma-gyar paedagogiai szemle” és „Tanító-egyleti Közlöny eszméje” című lapnak ajánlása. 19. Indítványok: a) Az előadott tárgyak a központi választmányhoz való bete-rjeszthetőség végett lehetőleg röviden beadatnának. b) Az alsó-lendvai járáskör módosítványa az alapszabályok némely pontjainak megváltoztatására nézve. c) A járáskörnek nincsenek-e indítványai az országos képvisleti tanítói gyűlésre küldendő képviselőink mihez tartása végett? d) Nem kíván-e a közgyűlés valamely tárgyat a megyei közgyűlés elé terjeszteni, hogy azt az elnökség a köz-ponti választmányhoz a tárgysorozathoz leendő felvétel végett kellő időben beadhassa? e) Egyéb indítványok. Kelt Zala-Egerszegen 1883. év március hó 17-én tartott járásköri választmányi ülésen. Páukovich György járá-sköri elnök.

Féltoltan találtatott. Március hó 23-án délután 4—5 óra között a dabronai réten egy kis pocsolóban egy ismeretlen ember félig fekvő találtatott, fején három helyen súlyosan megsebesítve. Még ugyan élve beszállít-tatott a helyi majorba, azonban ott pár óra alatt meghalt. Az agyonvert egyén ismeretlen, állítólag jánosházi illet-ségű és a bögötei majorban kanászbojtár volt; a tettes nyomozása foganatba vétetett.

A zala-egerszegi mészáros ifjúság által f. március hó 26-án a zöldfa vendéglő termében tartott jótékonycélú táncmulatságon a belépti jegyekből befolyt összeg a ki-dánsokat csak részben fedezte, azonban a rendezőség a felülfizetéseket egészen a jótékony célra ajánlotta fel. Felülfizettek: N. N. 50 kr., Tretter Viktor 50 kr., Vass Ferenc 50 kr., Simmer József 50 kr., Hajmásy János 50 kr., Koronya József 50 kr., Fitos Imre 20 kr., Ka-micska Ferenc 50 kr., Pécsi György 40 kr., Leidy Gá-bor 50 kr., Zsombolyi József 50 kr., Hazas Sándor 50 kr., Göndöcs Antal 50 kr., Horváth György 20 kr., Gecsovics Ferenc 50 kr., Hodosy Dániel 50 kr., özv. Rozer Györgyné 1 fnt, Antal István 50 kr., Nagy József 50 kr., Nagy Károly 50 kr., Hajmásy Imre 50 kr., Ko-ronya Antal 50 kr., Kovács Ferenc 50 kr., Szedmak Gyula 50 kr., Heigl István 50 kr., Hajmásy István 50 kr., Somody József 50 kr., Eleis Ignác 50 kr., Lázár Antal 2 fnt összesen 15 fnt 60 kr. Ezen összeget ifj. Hajmásy István és Koronya József rendező urak az ujonnan építendő kórház építési költségeinek fedezésére átadták, melyért a rendezőségnek a városi tanács kö-zönetét fejezi ki.

Gyászhir. Rigó Ignác, városunknak több éven át volt bírája, március hó 29-én hosszas szenvedés után elhunyt. Béke poraira!

Hármas ikrek. Március hó 27-én Csehovecz (Mu-raköz) községben Krámár András földműves neje délután 3—4 óra között egy kis újszülöttet hozott a világra; dacára e szerencsés születésnek fájdalmai nem akartak szünni úgvannira, hogy másnap 28-án orvosi segélyhez kellett fordulnia. Az orvos a beteg állapotát megvizsgálva mindjárt felismerte a veszély nagyságát és azonnal alkalmazott szerencsés operatio folytán, az első szülést követő 18 óra után. — még két élő gyermeket vett ki a nő méhéből. — A kis újszülöttek közül kettő fiú, egy pedig leány, kik éde: anyjukkal együtt friss egészségnek örvendeznek. Március 28-án a hármas keresztelés is megtörtént a tüske-szt.-györgyi plebánia templomban.

Községi előjárók gazdálkodása. Turnischa mező- városából Barbaris István ottani lakos és megyei biz-tag úrtól hosszabb közleményt kaptunk, mely a turnischa. előjáróság gazdálkodását szomorú szímben tünteti fel. Nevezett város körülbelül 3000 fnt évi jövedelemi nek örvend, úgy hogy a rendes kiadások fedezésével évi 1000 fnt pénztámaradványnak kellene lenni, azonban rendszerint a számadások lezárásakor a kiadások a bevé-teleket teljesen fedezik. — Tekintve, hogy a községek költ-ségtervei csak a megye részéről történt jóváhagyás után érvényesek, más részt figyelembe véve, hogy az évi számadásokat a községek felülvizsgálat végett a megyé-hez tartoznak beadni, esudálkozásunkat fejezzük ki afelett, mikép lehetne a községi előjáróknak a száma-dásokba oly tételeket felvenniük, melyek a költségve-tésben előirányozva nem voltak s ép ez okból az igazság felderítése és az ügy tisztába hozatala végett erélyessé-géről ismert alispán urat felkérjük, szíveskedjék ezen ügyet bőles figyelmére méltatni. Nem akarjuk egy község előjáróságát érdemtellenül megszólásnak kitenni, de más részt kételyünk sem titkolhatjuk el, hogy a felszólá-lásnak valami alapja lehet; mert másként nem tehető fel, hogy egy megyei bizottsági tag saját neve alatt oly közleményt kénytelen napvilágra bocsátani, melynek valóságáról a felelősség csak is őt illetis így éppensé-ggel nem gondolhatjuk, hogy személyes ellenszenv vagy boszú vezérelte volna e tettében.

Tűz ütött ki husvéthétfőn Bakon, mely két házat elhamvasztott, a kár 1260 frtra becsültetett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. —

A postai takarékpénztárak intézménye Austriában, hol újévkor lépett életbe, a legmelegebb pártolásba részesül. Új év óta összesen 310,000 betét vétetett fel 1³/₁₀ millió frt értékben. — A postai takarékpénztárak célja a szegény népeknek alkalmat nyújtani krajeáros összegek takarítására levélszavak által. A megtakarítás körüli eljárást a következőkben adjuk: A betevő a postahivatálnál kap 5 kr-ért egy 5 kros bélyeggel ellátott takaréklapot, melyen még 9 db. 5 kros bélyeg számára van hely. A megtakarított 5 kron veszt az illető levélszavakat s rá ragasztja lapjára. Ha 10 db. bélyegyet ragasztott rá, a lapot a postahivatálnak beadja, melyért egy 50 kros betétről szóló könyvecskét kap. Ha ismét bélyegeket 50 krt gyűjt valaki, ezt könyvecskéjére újból betesz. Az így megtakarított összegért a betevő 3%-os kamatot kap minden adólevonás nélkül és pénzt bármikor és bármely postahivatálnál kivetheti. Együttal a postatakarékpénztár könyvei végrehajtás alá nem jutnak s le sem tilthatók. — Vajha e szép s a nép takarékoságát elősegítő intézmény hazánkban is mielőbb meghonosítható.

Rablógyilkosság. Vizeli József káptalanotói lakos földműves március 22-én délután a szent-györgyi hegyen levő pincéjében agyonlőve találtatott. A szerencsétlen előtte való nap ment ki a hegyre, hol egész nap dolgozott s munkáját másnap folytatandó, a hegyen halt, mikor azonban délután vécéllérje Kis-Apátiból utánna ment, már akkor a szoba közepén elterülve s halva volt. A hullán három, revolverből tett lövés van; a lövések egyike szívében találván, azonnali halálát idézte elő. A törvényszéki boncolás március 23-án teljesített s a tettesek kitudása iránt a nyomozás azonnal foganatba vétetett, de eddig eredményre nem vezetett. Vizely József józan, békés természetű és mindenki által kedvelt egyéniség volt, ellenségei nem voltak s így alapos a gyanú, hogy rablógyilkosságnak esett áldozatul, mit igazol ama körülmény is, hogy a hegyre magával vitt hat forintja elvétezt, míg más tárgya a pincéből nem hiányzik. A gyilkosság március hó 21-én este követetett el; mert azon éjjel néhány újjnyi hó esvén, ha a büntetett reggel felé vagy délelőtt történik, a tettes lábnyomai a hóban meglátszottak volna, azonban legkisebb csapa sem volt észlelhető. —

A

„Zalamegyei gazdasági egyesület“ hivatalos Értesítő-je.

76./1883.

A Zalamegyei gazdasági egyesület gyümölcsfa kertjéből 1300 darab nemes gyümölcsfa oltvány, — 1000 darab akácfa, — 4500 darab akác- és 500 darab gledícia esemete eladatik, s azonnal ki is szolgáltathatók.

A gyümölcsfák ára darabszám egyesületi tagoknak husz krajcár, nem tagoknak harminc krajcár; — az akácfaé öt krajcár, — az akác és gledícia esemetéke egy krajcár; — ezen felül a kiadásért az egyesület kertesének fizetendő a fák után darabszám két krajcár, — a gyepű növények után százsám tíz krajcár.

Ezen árak az átadásnál, a mi Zala-Egerszegen az egyesület kertjében történik — az egyesület kertesénél az átvételkor fizetendők.

A megrendelések a „Zalamegyei gazdasági egyesület elnökségéhez, vagy titkári hivatalához Zala-Egerszegen“ címezve bérmentesen intézendők.

Zala-Egerszegen 1883. évi március hó 26-án.

Háczky Kálmán s. k.
ügyvezető elnök.

74./1883.

A mgú földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszterium 10879. sz. a. kelt értesítése szerint, miután Németország az amerikai sertéshús bevitelét megtiltotta, a Rajna vidékén és Westphaliában nagy piac nyílik a magyarországi sertések részére; — az ottani alsóbb néposztályok szalonna szülésélete ugyan is igen nagy, és az említett tilalom folytán hiány állván be, azt okvetlenül tegezni kell.

Az említett tartományok sertés tenyésztése kizárólag sovány hus előállítására irányul, minél fogva a magyarországi jelenleg ép zsirfajú sertések igen keresettek.

A beviteli vám darabonként négy márkára; darabonként az összköltségek Köhng vám- és szállítással 16 márkára ragnak.

Mi is a tisztelt közönség értesítése céljából közzététetik.

Zala-Egerszegen 1883. március hó 26-án.

Szigethy Antal s. k.
titkár.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

K. J. N.-Kanizsa. Köszönöm a küldeményt. E számra már ki volt szedve, de a közbejött rendkívüli körülmény folytán a jövő számra kellett halasztanunk. —

H. Gy. Helyben. Legyen szabad a jövőben is becses közreműködését kikérem.

A „Veszprém“ tek. szerkesztőségének. A „homo proponit“... elv rajtunk is megvalósult. No de „post varios casus“ vegre sikerült.

B. I. Turnischa. Közleményét egész terjedelmében közölni nem tartottuk szükségesnek, azonban tisztán a dolog érdemére vonatkozó részét hírvonatunkban adjuk.

G. F. Kajt. Előfizetése június végén járván le, a talán tévedésből az április-június negyedre küldött egy forintot a július-szeptemberi negyedre jegyeztük elő.

Sz. S. Bécs. A pályázat már meg volt a tervre.

Nyilttér.)*

Tekintetes szerkesztő ur!

Gráner Géza helybeli lakos által rajtam f. hó 27-én elküvetett merénylőre vonatkozólag közlöm megbízottaim által kiállított következő nyilatkozatot:

Nyilatkozat.

Mi alulírottak, mint Weisz Izidor ügyvéd ur megbízottjai, ezennel kijelentjük, miszerint Gráner Géza urat lovagias elégtételadásra felszólítottuk, de mivel megbízónk időközben értesült, hogy nevezettnek Kaffehr Béla urral fentforgott és nem tisztázott becsületbeli ügye miatt lovagias elégtételadásra nem képes — a kihívást megbízónk nevében visszavonni kellett. Zala-Egerszegen 1883 március 29. Nagy Pál m. k. Heinrich Miksa m. k.

Fentebbiek és Kaffehr Béla ur által kiállított és kezeink közt lévő nyilatkozat — szerint merénylő ellen lovagias elégtételt nem vehetvén — ellene a merénylő megtorlása végett a feljelentést folyamatba tettem.

Midőn még megjegyzem, hogy ez ügyben többé semmiféle polemikába bocsájtkozni nem fogok, azon kéresem mellett, hogy fennebbieket becses lapjában közléteni sziveskednék, maradtam tisztelettel.

Zala-Egerszegen, 1883. március hó 30-án.

Weisz Izidor
ügyvéd

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

396]tk. 1883.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grünvald Lajos zala-egerszegi lakos végrehajtónak Moser Sándor zala-egerszegi lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 frt és 134 frt 4 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén lévő Csács községben fekvő a csácsi 175. sz. tjkvben foglalt Moser Sándor nevében álló A. § 510. hrsz. alatti szőlőbirtokra az árverést 1427 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1883. évi május hó 21-ik napján d e. 10 órakor Csács község-bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 142 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi február hó 3-án. A zalaegerszegi kir. tszék mint tlkvi hatóság.

Dr. Gyömöreý Vince
elnök.
Magyar Pál
jegyző.

45. 1—1.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

bizományi raktára

SZOMBATHELYEN

Hosszu utca 23. szám,

ajánlja a közelgő idény
alkalmára az eredeti
gyári árak és feltételek
mellett mindennemű
gazdasági gépeit.

Ugyanitt kapható mindennemű vizmentes takaróponyva

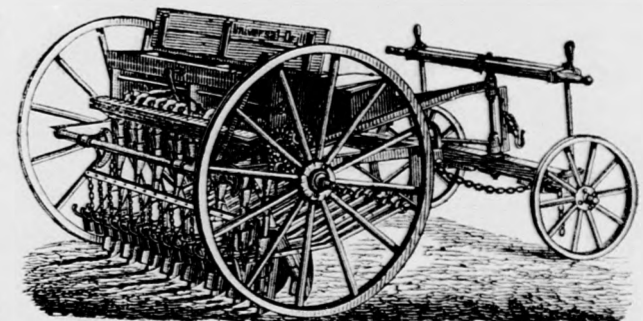
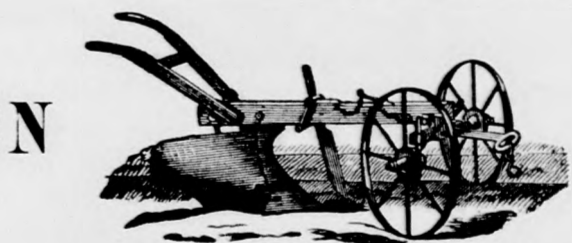
az
első magyar kocsikenőcs-,

vegytani
árúk és

Megrendelések

Lövenstein Ignác urnál és

vizmentes
takaróponyvák

gyárából

Budapestben.

Rosenberg W. V.
vaskereskedésében.

44. 3—1.

Nyom. özv. Tahy R. Zala-Egerszegen.

A philadelphiai egyetemi híres **Tscheickels tanár**, ki Texas vidékén huzamos ideig a **vörös bőrű indiánok** gyógyászatát tanulmányozta — azon titokzatos felfedezést tette, miszerint ezen néplaj a **rekedtség, köhögés, nehéz lélekzés, a tüdőnek elnyálkásodása** alkalmával az ottani rengeteg **erdőben termő gyogyfüvet** megforrázva használja, melynek használata után a várt eredményt teljes sikerrel eléri.

Tscheickels tanár ezen **gyogyfüvek** tartalmából vegybontás szerint **czukorkakat, s mell-szörpöt** készített s azt a **szenvedő** emberiségnek mint **biztos gyogyiszert** szives volt ajánlani.

Hogy pedig a híres Tscheickels tanár felfedezése reánk mint európaiakra áldásos adomány, bizonyítja azon örvendetes körülmény, melyről **minden tüdő-betegségben szenvedőknek** meggyőződniek volt szerencséje, s mint ilyen biztos szer, mely már évek óta a legnagyobb sikerrel olyan tért hódított, hogy most már, mint **világhírű gyogyiszert** becsátatják az emberiség rendelkezésére.

Egy nagy üveg mell-szörp 1 frt, egy kis üveg 50 kr., egy skatuja mell-pasztilla 20 kr.

Az amerikai gyogyfü kivonatu mell-szörp es mell-pasztillák európai szétküldési vezér-raktárnoka

STRAUSZ A. BUDAPESTEN.

Kapható: Zala-Egerszegen, **Hollósy József** gyogyiszertésznél. 27. 5—5.

Mindenmémű fogfájás, még ha a fogak lyukakak vagy töröttek is, pillanatnyi idő alatt és tartósan elhárítatik a híres

indiai kivonat

(indischer Extrakt) által. E kitünő tulajdonságánál fogva ezen szernek egy háznál sem szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőségben, palackokban elhelyezve, palackja 35 kr-ával Zala-Egerszegen egyedül **Hollósy József** gyogyiszertés urnál kapható. 5. * 8.

A legújabb magyar savanyúvíz forrás a petánczi Széchenyi forrás

Vasme gyében, Radein mellett,
a legkitünőbb savanyúvíz az országban. az orvosok által a legmelegebben ajánlva.

Hatásos alkatrészeinek szerencsés összetételénél fogva felülmúl minden hasonnemű ismert vizet s mint **borhoz igen alkalmas savanyúvíz** helyben már is igen kedvelté lett.

A mult őszszel, mindjárt a forrás megnyitla után, **Triesztben kitüntetés** nyert s Budapesten, Bécsben vegyileg elemeztetett.

Megrendelések egyenesen **PETÁNCZRA** (pósta Mura-Szombat), a forrás igazgatóságához intézendők.

Eladók és raktározók kerestetnek.

Hamisítások ellen a dugaszra e név „Széchenyi“ van beégetve.

Mindig fris töltés.

42. *—2.

Távirat cím: **VOGLER, Regede.**